

VŠĮ „VILNIAUS SENAMIESČIO ATNAUJINIMO AGENTŪRA“ 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

BENDROJI DALIS

VšĮ Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūros (toliau Agentūra) steigėja – sostinės savivaldybės taryba. Kitų dalininkų nėra. Agentūra neturi kontroliuojamų subjektų.

2025 m. iš savivaldybės gauta 8 393 894 Eur suma (tame tarpe 8 000 000 EUR Vilniaus paveldotvarkos programai, 29 894 EUR Vilniaus paveldotvarkos programos medinių langų ir durų tvarkybos ir atkūrimo projektavimui ir 99 000 EUR Dailiųjų amatų, etnografinių verslų ir mugių programai). Gautas papildomas finansavimas projektams pagal paraiškas 22 405 eurai (iš Kultūros paveldo departamento, Lietuvos kultūros tarybos ir Vilniaus miesto savivaldybės). Iš kitų šaltinių uždirbta 5 148,00 Eur (per „Kultūros paso“ platformą ir renginių organizavimo paslaugos). Agentūroje metų pradžioje, taip pat ir pabaigoje dirbo 11 darbuotojų.

Planuodama ir įgyvendinama įstaigos veikla, Agentūra vadovaujasi šiais **Vilniaus miesto 2021 – 2030 metų strateginio veiklos plano** uždaviniais ir priemonėmis:

4.2.5. Uždavinys. Tarptautiniu ko-kūrybos (angl. *co-creation*) bendradarbiavimo projektų skaičiumi išsiskiriantis miestas:

4.2.5.1. Priemonė. Didinti tarptautinio bendradarbiavimo projektų ir iniciatyvų (dalyvavimas ES ir kitų fondų lėšomis finansuojamuose tarptautiniuose projektuose) skaičių.

4.3.2. Uždavinys. Miesto istorija ir kultūros paveldas – gerai pažįstami Vilniaus gyventojams ir tarptautinei bendruomenei.

4.3.2.4. Priemonė: Skatinti Vilniaus miesto istorijos tyrinėjimus.

4.3.3 Uždavinys. Patrauklūs kultūros paveldo ir kiti istorinės atminties objektai, tvarkingos su jais susijusios viešosios erdvės:

4.3.3.1. Priemonė. Tvarkyti kultūros paveldo ir istorinės atminties objektus bei su jais susijusias viešąsias erdves.

4.3.4. Uždavinys. Įveiklintas, miestiečiams prieinamas ir jų šiandieniniams poreikiams „naujosios Europos Bauhaus koncepcijos“ kontekste pritaikytas sostinės paveldas:

4.3.4.1. Priemonė. Užtikrinti Vilniaus senamiesčio, UNESCO pasaulio paveldo sąrašo objekto, paveldo būklės stebėseną.

4.3.4.2. Priemonė. Plėsti ir stiprinti Senamiesčio atnaujinimo agentūros vykdomas edukacijos ir paveldo populiarinimo funkcijas.

4.3.4.3. Priemonė. Skatinti edukacinius renginius kultūros paveldo tema (kultūros paveldo bei religinės paskirties ir kituose objektuose).

- 4.3.4.4. Priemonė. Užtikrinti įtraukią paveldo edukaciją visoms visuomenės grupėms.
- 4.4.2. Uždavinys. Aukštos savivaldybės bei kultūros sektoriaus darbuotojų kompetencijos
- 4.4.2.1 Priemonė. Kelti savivaldybės Kultūros skyriaus darbuotojų bei savivaldybės įstaigų darbuotojų kvalifikaciją.
- 4.4.6. Uždavinys. Tvari urbanistinė plėtra, aktyvus kultūrinis turizmas bei investicijos į kūrybos ekonomiką:
- 4.4.6.2. Priemonė. Skatinti kultūrinio turizmo iniciatyvas.

TARPTAUTINIAI RENGINIAI IR PROJEKTAI

Pagal 4.2.5.1. Priemonę: Didinti tarptautinio bendradarbiavimo projektų ir iniciatyvų (dalyvavimas ES ir kitų fondų lėšomis finansuojamuose tarptautiniuose projektuose) skaičių

Rodikliai: Tarptautiniai ir vietos renginiai bei projektai 5

Bendradarbiavimas su Pasaulio paveldo miestų organizacija (OWHC)

2025 05 20-22 d. tarptautinėje konferencijoje Varšuvos atstatymo 80-mečiui (*International Conference on the 80th Anniversary of the Reconstruction of Warsaw*) ir Pasaulio paveldo miestų organizacijos (OWHC) diagnostiniame seminare pristatyta Vilniaus miesto „**Pagalbos programa ekstremalių situacijų atveju**“ (diagnosis workshop “Assistance Program in Case of Emergencies”). Šiame projekte dalyvaujame nuo 2024 m.

2025 10 21-25 d. OWHC Rytų ir Centrinės Europos regioninėje konferencijoje „Įtraukimas į Pasaulio paveldo sąrašą: poveikis miestams ir bendruomenėms“ (Krokuvoje (Lenkija) ir Banska Štiavnicoje (Slovakija)) perskaitytas J. Blažiūno pranešimas apie Vilniaus požemius.

2025 09 22-25 d. OWHC regioninėje konferencijoje Liuksemburge „Gyvasis paveldas: planuojant humaniškus ateities miestus“ dalyvauta 3-jose konferencijos darbo grupėse, pristatant Vilniaus miesto patirtį: „Vilnius Europos žalioji sostinė 2025“ projektą ir Vilniaus Paveldotvarkos programą. Susitarta su OWHC generaliniu sekretoriumi ir OWHC regioninio Centrinės ir Rytų Europos koordinatoriumi dėl 2027 m. regioninės konferencijos planavimo Vilniuje.

Dalyvavome dviejuose OWHC bendradarbiavimo tinklo projekto „Paveldo pastatų prisitaikymas prie klimato pokyčių“ (*Adaptation of Heritage Buildings to Climate Change*) nuotoliniuose posėdžiuose (birželio 11, gruodžio 2 d.). Projektui vadovauja Varšuvos miesto savivaldybė. Dar 3-iuose OWHC nuotoliniuose susitikimuose, skirtuose NUP (naujasis urbanistinis projektas) pristatymui.

Surengtos „Europos dailių amatų dienos Vilniuje“

Kovo 31 - balandžio 6 d. 11-ąjį kartą surengtos Europos dailių amatų dienos (EDAD) tema „Auksinė gija“. Tai didžiausia Europos amatų šventė, kurią koordinuoja Prancūzijos Nacionalinis dailių menų institutas. Vilniaus amatininkų dirbtuvėse įvyko 12 nemokamų renginių: parodos, paskaitos, amatų pristatymai, praktiniai užsiėmimai. Pristatytas valdovų žiedų rekonstravimas,

styginių instrumentų restauravimas, vilnietiškos koklininkystės paveldas, istorinio kostiumo raida, audimas šimtametėmis staklėmis, odos apdirbimo menas.

Organizuotas amatininkų dalyvavimas ES Archeologijos dienų renginiuose

Birželio 13-15 d. Agentūros iniciatyva sostinės istorinėje dalyje vyko 13 renginių Amatų programos dalyvių galerijose-dirbtuvėse (paskaitos-diskusijos, pažintis su archeologiniais tyrimais, istorinės meistrystės ypatumais ir atkūrimu, praktiniai užsiėmimai).

Surengtas ES renginys Vilniuje „Pasimatymas parke“

Birželio 4 d. Bernardinų sode surengtas ES renginys visuomenei „Pasimatymas parke“ (*Rendez-vous aux jardins*). Tai Prancūzijos kultūros ministerijos nuo 2003 m. inicijuotas kasmetinis renginys, pirmąją birželio savaitę vykstantis visoje Europoje, supažindinant visuomenę su parkų istorija, planavimu ir vertingosiomis savybėmis. Apie sodo planavimo istoriją, įvairių laikotarpių išlikusius fragmentus bei neišlikusius pastatus pasakojo Agentūros specialistė Jūratė Raugalienė, o su sodo augmenija supažindino biologė Aida Bukauskienė).

Surengta konferencija Vilniuje „Tautinių bendrijų tradicinė kultūra – išsaugojimo ir populiarinimo įvairiose šalyse patirtis“

Lapkričio 6 d. Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūroje kartu su partneriu Lietuvos tautinių mažumų folkloro ir etnografijos centru surengta konferencija. Konferencijoje dalyvavo svečiai iš Kijevo (Ukraina), Tbilisio (Sakartvelas), Gdansko ir Varšuvos (Lenkija), Saragosos (Ispanija) bei iš Vilniaus ir Klaipėdos (Lietuva).

Surengtas renginys „Tradicinio dainavimo laboratorija“

Lapkričio 7 d. Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūroje kartu su partneriu Lietuvos tautinių mažumų folkloro ir etnografijos centru surengtas renginys, kuriame svečiai iš Kijevo (Ukraina), Tbilisio (Sakartvelas) ir Gdansko bei Varšuvos (Lenkija) mokė visus norinčius tradicinio liaudies dainavimo.

Rodikliai: 8: dalyvavimas 3-juose tarptautiniuose renginiuose, dar dviejuose nuotoliniu būdu (5 posėdžiai); dalyvavimas 3-jose tarptautinėse iniciatyvose (Europos archeologijos dienų, Europos dailiųjų amatų ir „Pasimatymo parke“ renginių Vilniuje organizavimas).

PUOSELĖJAMAS DAUGIAKULTŪRIS VILNIAUS TAPATUMAS, SAUGOJAMAS, AKTUALIZUOJAMAS BEI ĮVEIKLINAMAS MIESTO KULTŪROS PAVELDAS

Pagal 4.3.2. Uždavinį: Miesto istorija ir kultūros paveldas – gerai pažįstami Vilniaus gyventojams ir tarptautinei bendruomenei

Pagal 4.3.2.4. Priemonę: Skatinti Vilniaus miesto istorijos tyrinėjimus.

Rodikliai: paskaitose apsilankė 300 asmenų.

Surengtos paskaitos, pristatančios Vilniaus miesto istorijos naujausius tyrinėjimus, įvairių Vilniaus tautų ir religinių konfesijų tradicijas, gyvąją istoriją (vilniečių pasakojimai). Įvyko 19

renginių: Vaido Petrulio, Brigitos Tranavičiūtės ir Pauliaus Tautvydo Laurinaičio mokslo monografijos „Jonas Mulokas. Architektūrinio identiteto paieškos globaliame pasaulyje“ pristatymas, Anželikos ir Rimvydo Laužikų knygos „Kuchmistras Janas Szyttleris ir vilnietiška XIX a. virtuvė“ pristatymas, pokalbis apie Vilnių su aktoriumi Juozu Budraičiu, Avromo Suckeverio knygos „Nuo Vilniaus geto iki Niurnbergo. Atsiminimai ir liudijimas“ pristatymas, dr. Liberto Klimkos paskaita „Užgavėnės Vilniuje: papročiai, tradicijos ir kaukės“, dr. Manto Šikšnio paskaita apie Vilniaus kasdienybę II Pasaulinio karo metais, Inos Pukelytės paskaita „Karas ir kultūra. Lietuvos teatras nacių okupacijos laikotarpiu“, Vlodo Braziūno ir Georgijaus Jefremovo knygos pristatymas, dr. Juozapo Blažiūno paskaita „Didysis Vilniaus potvynis“, VU leidinio „Iliustruotas vadovas po senąsias Vilniaus spaustuves“ pristatymas, dr. Dainiaus Junevičiaus paskaita apie Prancūzijos fotografų užfiksuotą Vilnių, dr. Tomáš Božerocki knygos „Naujosios Vilnios istorija iki Antrojo pasaulinio karo“ pristatymas, vilnietės Boženos Mozyro paskaita „Apie Vilnių ir vilniečius“, dr. Juozapo Blažiūno paskaita „Vilniaus budelis“, „Poetinis Druskininkų ruduo“ almanacho pristatymas, dr. Juozapo Blažiūno paskaita „Nuo stiklo iki stiliaus: akinių istorija“, prof. dr. Arvydo Pacevičiaus paskaitą „Daiktų pasaulis ir antrinė knygų rinka Vilniuje (XVIII a. pabaiga-XIX a. pirmoji pusė)“, dr. Dalios Klajumienės monografijos „Vietiniai ir įvežtiniai XIX–XX a. 7 deš. kokliai Lietuvoje: gamintojai ir produkcijos ženklavimas“ pristatymas, Ričardo Žičkaus paskaita „Vilniaus tramvajaus istorija“. Renginius moderavo Agentūros vyr. specialistė Jurgita Jackevičiūtė-Meškienė. Paskaitose dalyvavo virš 600 žmonių.

Kartu su partneriu Lietuvos istorijos mokytojų asociacija (LIMA) įgyvendintas projektas „**Kaip interpretuoti ir suprasti kultūros paveldą**“, kurį finansavo Lietuvos kultūros taryba. Projekto tikslas – surengti kultūros paveldo pažinimo ir pristatymo gebėjimų stiprinimo nuotolinius ir *in situ* mokymus istorijos mokytojams ir vyresniųjų klasių moksleiviams.

Pasaulio paveldo interpretavimas yra dar nauja sritis Lietuvoje, neturime šios srities specialistų ir specifinių žinių, todėl buvo pasitelkta tarptautinė interpretacinio metodo ekspertė Valya Stergioti, kuri parengė interpretacinio mokymo programą, pirmą kartą pasaulyje specialiai pritaikytą istorijos mokytojams. Su šiuo projektu atvertos naujos kultūros paveldo pažinimo durys, teikiančios vilties, kad jaunoji karta susidomės ir aktyviai įsitrauks į mūsų šalyje esančio pasaulio ir vietos paveldo saugojimą.

Projektas įgyvendintas trimis etapais: I etape vyko 5 nuotolinės paskaitos, kurias skaitė įvairias Lietuvos UNESCO pasaulio paveldo vietas išmanantys ekspertai: istorikas, dr. M. Klovas, architektūros istorikas, dr. V. Petrulis, Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direktorijos direktorius, dr. R. Kraujelis, Kuršių nerijos nacionalinio parko direktorijos vadovė L. Dikšaitė, su interpretaciniu metodu supažindino V. Stergioti (dalyvavo 87 klausytojai, įrašai patalpinti YouTube kanale: su paroda – 170 peržiūrų). II etape vyko seminaras „Kaip interpretuoti ir suprasti kultūros paveldą“, kurį vedė Europos paveldo interpretavimo asociacijos „Interpret Europe“ sertifikuota

ekspertė V. Stergioti. Jis skirtas siauresniam istorijos mokytojų ratui, nes buvo itin praktiškas, grįstas principu „mokausi darydamas“ (14 dalyvių). III – ilgiausiai trukusiame etape – penki mokytojai su kolegų pagalba įgytas žinias perdavė savo vyresniųjų klasių moksleiviams, paakindami juos kūrybiškai interpretuoti gimtųjų miestų (4 – Vilniaus ir viena – Neringos) kultūros paveldą. Iš viso projekte nagrinėti 32 kultūros paveldo objektai, dalyvavo 128 mokiniai (nuo 6 vidurinės mokyklos klasės iki IV gimnazijos klasės). Gruodžio 10 d. įvyko moksleivių sukurtos parodos „Kaip matau ir suprantu mūsų miesto kultūros paveldą“ atidarymas (paroda prieinama youtube kanale: <https://youtu.be/sCMTWe7Fpik> ir Agentūros svetainėje:

<https://www.vsaa.lt/naujienos/paroda-kaip-matau-ir-suprantu-musu-miesto-kulturos-pavelda/>) ir pilotinių projektų rezultatų aptarimas. Projekto metu dalyviai įgijo naujų žinių ir praktinių įgūdžių pristatyti, kūrybiškai interpretuoti ir komunikuoti Lietuvos UNESCO pasaulio paveldo vietovių vertes.

Balandžio 17 d. kartu su Baltarusių - žydų kultūros paveldo centru ir Europos humanitariniu universitetu surengtas renginys „Paveldo išsaugojimo iššūkiai buvusioje Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje“, skirtas **Tarptautinei paminklų ir paminklinių vietų apsaugos dienai** (35 dalyviai).

Birželio 16 d. Agentūroje FUKSO studijos vyriausiasis architektas Gianfranco Toso pristatė priešprojektinį pasiūlymą Vilniaus Didžiosios sinagogos memorialo pastatui ir erdvei. Planuojama šioje vietoje įrengti žydų bendruomenės centrą, jame išsaugojant ir eksponuojant autentiškas archeologines liekanas bei pritaikant būsimus pastatus žydų bendruomenės reikmėms (20 dalyvių). Kartu su Nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka įgyvendintas **renginių ciklas „Išgyvenusi atmintis“**, skirtas YIVO šimtmečiui paminėti (4 renginiai, skirti žydų istorijai ir kultūrai pažinti). Agentūroje balandžio 4 d. ir balandžio 11 d. vyko Judaikos tyrimo centro vadovės dr. Laros Lempertienės paskaitos „Žydų dokumentinio paveldo kelias į Lietuvos atminties institucijas po II Pasaulinio karo“ ir „YIVO instituto dokumentinis palikimas Lietuvoje“. Birželio 17 d. prof. Davidas E. Fishmanas skaitė paskaitą Agentūroje „YIVO Antrojo pasaulinio karo metais“. Birželio 18 d. Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje surengtas praktinis seminaras „YIVO ir ne tik: žydų kultūrinio gyvenimo tarpukario Vilniuje dokumentai iš Lietuvos nacionalinės bibliotekos Judaikos kolekcijos“, kurį vedė prof. D. E. Fishmanas ir dr. Lara Lempertienė. Ciklo renginiuose buvo 130 dalyvių.

Rodikliai: Surengti 26 vieši renginiai (*istorijos ir kultūros paveldo tema*), paskaitose apsilankė apie 785 asmenis. Surengtas seminaras istorijos mokytojams ir moksleiviams; sukurta moksleivių parengta paroda.

PARAMA KULTŪROS PAVELDO STATINIŲ TVARKYBAI IR STEBĖSENA

Pagal 4.3.3 Uždavinį: Patrauklūs kultūros paveldo ir kiti istorinės atminties objektai, tvarkingos su jais susijusios viešosios erdvės:

4.3.3.1. *Priemonė. Tvarkyti kultūros paveldo ir istorinės atminties objektus bei su jais susijusias viešąsias erdves.*

Rodikliai: Pagal Paveldotvarkos programą sutvarkytų paveldo objektų ir/ar statinių skaičius 70

Konsultuoti paveldo pastatų savininkai dėl atnaujintos Paveldotvarkos programos

Per metus surengta virš 300 konsultacijų kultūros paveldo pastatų administratoriams, savininkams ir naudotojams, informuojant juos apie sąlygas ir galimybes gauti finansinę Savivaldybės paramą, gyvai, telefonu ir el. paštu.

2025 05 19 d. Paveldotvarkos programa (toliau Programa) pristatyta seminare Kultūros paveldo departamente.

Atlikti Programos finansuotų langų ir durų restauravimo darbų patikrinimai J. Basanavičiaus g. 16, J. Basanavičiaus g. 23, J. Basanavičiaus g. 29, J. Basanavičiaus g. 42, Bernardinų g. 10, M. K. Čiurlionio g. 17, M. K. Čiurlionio g. 78, A. Domaševičiaus g. 7, Gedimino pr. 64, Giedraičių g. 17, Jakšto g. 11, Jakšto g. 9, Jogailos g. 7, Jovaro g. 7, Kauno g. 2, Kęstučio g. 39, Krivių g. 50, Pylimo g. 9, D. Poškos g. 19, Sierakausko g. 23, Sodų g. 11, Šv. Stepono g. 23, Stiklių g. 4, Teatro g. 9, Treniotos g. 29, Užupio g. 1, Užupio g. 16, J. Basanavičiaus g. 16, J. Basanavičiaus g. 29, J. Basanavičiaus g. 30, M. K. Čiurlionio g. 15, M. K. Čiurlionio g. 21, M. K. Čiurlionio g. 7, Didžioji g.10A, Gedimino pr. 32, Gedimino pr. 43, Giedraičių g. 17, Jakšto g. 11A, Jakšto g. 9, Jogailos g. 9, Krivių g. 49, S. Moniuškos g. 35, Naugarduko g. 68A, Odminių g. 3, Pamėnkalnio g. 1, Pamėnkalnio g. 17, Pamėnkalnio g. 25, D. Poškos g. 19, Pučkorių g. 5, Šv. Stepono g. 23, V. Šopeno g. 6A, Teatro g. 11, Trakų g. 2, Treniotos g. 29

Atlikti Paveldotvarkos programos finansuotų avarinių balkonų tvarkybos darbų patikrinimai Akmenų g. 1, Algirdo g. 37, Aušros Vartų g. 6, J. Basanavičiaus g. 16, J. Basanavičiaus g. 29, J. Basanavičiaus g. 42, Bazilijonų g. 14, Bokšto g. 7, Gedimino pr. 43, Gedimino pr. 49, Gynėjų g. 4, Šv. Ignoto g. 16, Islandijos g. 6, J. Jasinskio g. 17, J. Jasinskio g. 4, Jogailos g. 11, Jogailos g. 7, Šv. Jono g. 9, K. Kalinausko g. 16, Kauno g. 2, Lvivo g. 11, Pamėnkalnio g. 23, Pilies g. 16, Pylimo g. 20, Raugyklos g. 5, Rūdninkų g. 16, Smolensko g. 11, Sodų g. 11, Šv. Stepono g. 23, Šv. Stepono g. 25, Šv. Stepono g. 6, A. Stulginskio g. 5, Subačiaus g. 45, Šiaulių g. 5, Šopeno g. 3B, Trakų g. 2, Vašingtono a. 1, Žygimantų g. 10

Priimti prašymai iš kultūros paveldo pastatų savininkų dėl Savivaldybės paramos gavimo

Nuo vasario 1 d. iki rugpjūčio 31 d. buvo priimami prašymai finansuoti kultūriškai vertingų pastatų išorės tvarkymą 2026 metams; pagal 2025 m. pradžioje atnaujintą Paveldotvarkos programą. Iš viso pateikti 221 prašymai. Agentūra administravo dalinės paramos skyrimo procesą - konsultavo pastatų savininkus, kaupė ir nagrinėjo prašymus, teikė dokumentus darbo grupės svarstymui. Įvyko du Vilniaus paveldotvarkos programos prašymų nagrinėjimo komisijos dėl Savivaldybės teikiamos finansinės paramos pasitarimai (spalio 27 ir 28 d.).

Vertinami atlikti pagal paramos sutartis darbai

2025 m. dalinė parama skirta pagal 2024 m. pateiktus prašymus. Iš viso pasirašytos 132 sutartys.

Dalinai finansuoti tvarkybos darbai 109 objektuose, iš kurių 5 mediniai pastatai.

Tvarkyti ir stogai, ir fasadai 8 objektuose: Gervėčių 6, Giedraičių 31, Išganytojo 4, Kalvarijų 85, Poškos 19, Vytauto 49, Vytauto 63

Tvarkyta 10 fasadų: J. Basanavičiaus g. 16, Didžiosios g. 19, J. Jasinskio g. 4, Šv. Kazimiero g. 7, T. Kosciuškos g. 34, Maironio g. 7, D. Poškos g. 42, Pučkorių g. 5, Rūdninkų g. 16, Savičiaus g. 9A

Tvarkyti 26 stogai: J. Basanavičiaus 30, Gedimino 64, Gėlių 9, Gynėjų 4, Šv. Jono 9, Kalvarijų 4, Kaštonų 3, Kęstučio 39, Krivių 47, V. Kudirkos 1, S. Moniuškos 35, Naugarduko 20, Pamėnkalnio 28, Paupio 33A, Pilies 24/Literatų 4, Pylimo 25, Pylimo 61, Raugyklos 23, Sodų 11, Šv. Stepono 32, Subačiaus 1, Subačiaus 8, Šopeno 1A, Užupio 7, J. Tumo-Vaižganto g. 5, Vytauto 6

Tvarkyti 308 balkonai: Akmenų g. 1, Algirdo g. 37, Aušros Vartų g. 6, J. Basanavičiaus g. 16, J. Basanavičiaus g. 29, J. Basanavičiaus g. 42, Bazilijonų g. 14, Bokšto g. 7, Gedimino pr. 43, Gedimino pr. 49, Gynėjų g. 4, Šv. Ignoto g. 16, Islandijos g. 6, J. Jasinskio g. 17, J. Jasinskio g. 4, Jogailos g. 11, Jogailos g. 7, Šv. Jono g. 9, K. Kalinausko g. 16, Kauno g. 2, Lviso g. 11, Pamėnkalnio g. 23, Pilies g. 16, Pylimo g. 20, Raugyklos g. 5, Rūdninkų g. 16, Smolensko g. 11, Sodų g. 11, Šv. Stepono g. 23, Šv. Stepono g. 25, Šv. Stepono g. 6, A. Stulginskio g. 5, Subačiaus g. 45, Šiaulių g. 5, Šopeno g. 3B, Trakų g. 2, Vašingtono a. 1, Žygimantų g. 10

Restauruoti arba atkurti 193 langai: J. Basanavičiaus g. 16, J. Basanavičiaus g. 23, J. Basanavičiaus g. 29, J. Basanavičiaus g. 42, Bernardinų g. 10, M. K. Čiurlionio g. 17, M. K. Čiurlionio g. 78, A. Domaševičiaus g. 7, Gedimino pr. 64, Giedraičių g. 17, Jakšto g. 11, Jakšto g. 9, Jogailos g. 7, Jovaro g. 7, Kauno g. 2, Kęstučio g. 39, Krivių g. 50, Pylimo g. 9, D. Poškos g. 19, Sierakausko g. 23, Sodų g. 11, Šv. Stepono g. 23, Stiklių g. 4, Teatro g. 9, Treniotos g. 29, Užupio g. 1, Užupio g. 16

Restauruotos arba atkurtos 39 durys: J. Basanavičiaus g. 16, J. Basanavičiaus g. 29, J. Basanavičiaus g. 30, M. K. Čiurlionio g. 15, M. K. Čiurlionio g. 21, M. K. Čiurlionio g. 7, Didžioji g.10A, Gedimino pr. 32, Gedimino pr. 43, Giedraičių g. 17, Jakšto g. 11A, Jakšto g. 9, Jogailos g. 9, Krivių g. 49, S. Moniuškos g. 35, Naugarduko g. 68A, Odminių g. 3, Pamėnkalnio g. 1, Pamėnkalnio g. 17, Pamėnkalnio g. 25, D. Poškos g. 19, Pučkorių g. 5, Šv. Stepono g. 23, V. Šopeno g. 6A, Teatro g. 11, Trakų g. 2, Treniotos g. 29

Gyventojai prisidėjo prie tvarkybos 3 637 785 EUR

Parengti informaciniai tentai (iškabos), kurie kabinti prie tvarkomų kultūros paveldo objektų. Pagaminta 100 tentų, 43 iš jų išdalinti tvarkomų pastatų savininkams ir administratoriams. Pastatų administratoriams perduoti 24 tentai („Mano būstui“ 11, „Civinity“ 10, „Rasų valdai“ 3); šie tentai panaudojami daug kartų (kai darbai baigiami, tentas perkabinamas ant kito pastato).

Vykdoma kultūros paveldo objektų stebėseną

Vykdamas kultūros paveldo objektų stebėseną, 35 valstybės saugomų kultūros paveldo objektų esamos būklės apžiūros aktai; medžiaga perduota Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriui. **Rodikliai.** Pasirašyta 132 dalinio finansavimo sutartys, sutvarkytų/tvarkomų paveldo objektų skaičius 109. Priimti 221 prašymai dėl finansavimo 2026 m., atlikti 23 objektų esamos būklės apžiūros aktai.

EDUKACINIAI RENGINIAI IR PROJEKTAI

Pagal 4.3.4.2. Priemonę: Plėsti ir stiprinti Senamiesčio atnaujinimo agentūros vykdomas edukacijos ir paveldo populiarinimo funkcijas

Pagal 4.3.4.3. Priemonę: Skatinti edukacinius renginius kultūros paveldo tema (kultūros paveldo bei religinės paskirties ir kituose objektuose)

Pagal 4.3.4.4 Priemonę: Užtikrinti įtraukią paveldo edukaciją visoms visuomenės grupėms.

Rodikliai: Edukaciniai, ugdomieji renginiai ir projektai 27

Stiprinta elektroninė komunikacija su bendruomene

Parengti straipsniai ir naujienos interneto puslapiui (60 vnt.), smarkiai išaugo komunikacija soc. tinkle *facebook* (282 straipsnių; 2024 m. buvo 173; 2023 m. - 88 straipsniai). Atnaujinta informacijos sklaida Instagrame (60 vnt.). Parengtas naujas Agentūros logotipas, parengtas plakatų dizainas 80-iai Agentūroje vykusių renginių.

Parengti ir žurnalo „Statyba ir architektūra“ portale sa.lt paskelbti 2 straipsniai projekto „Paveldas pokyčių laikais“ temomis: „Paveldo apsauga ir valstybė: reguliavimas Didžiojoje Britanijoje ir Lietuvoje“ (aut. A. Štelbienė) ir „Paveldas kaip kultūrinis kapitalas – kodėl laikas skaičiuoti grąžą?“ (aut. R. Puodžiūnienė; pasiekta 6800 žmonių auditorija).

Parengtas straipsnis projekto „Sakralūs Vilniaus horizontai“ tema „Kai Lukiškėse skambėjo totorių maldos: tautinių mažumų paveldas šių dienų Vilniuje“ (aut. J. Jackevičiūtė-Meškienė; pasiekta 800 žmonių auditorija), apie projekto renginius sukurti 2 reportažai, rodyti LRT laidoje „Tikėjimas ir gyvenimas“. Nuorodos: https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000410084/nauja-ortodoksu-parapija-taurageje-ir-pokalbis-apie-maldos-vietas-siandienineje-lietuvoje?srsltid=AfmBOoonNGHAUM8BRtd7tFi4_BYtBv9S81CeLYhGYd07b354a4fHLOIg ir https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000410084/nauja-ortodoksu-parapija-taurageje-ir-pokalbis-apie-maldos-vietas-siandienineje-lietuvoje?srsltid=AfmBOoonNGHAUM8BRtd7tFi4_BYtBv9S81CeLYhGYd07b354a4fHLOIg

Surengti edukaciniai užsiėmimai įvairių amžiaus grupių moksleiviams ir suaugusiems

Per „Kultūros paso“ platformą įvyko **25** edukacijos, kuriose sudalyvavo **447** vaikai. Pateiktos ir patvirtintos **2 naujos** edukacijos „Kultūros paso“ platformoje. Daugiausiai užsakyta paslauga: „Apsilankymas dirbtuvėse: senieji Vilniaus amatai“ – 15 kartų, orientacinis žaidimas „Vilnius – pasaulio paveldo miesto istorijos“ – 3 kartai, edukacija „Mirties meistras: Vilniaus budelio istorija“ – 4 kartai, edukacija „Vilniaus pilys vakar, šiandien ir rytoj“ – 2 kartai. Mažiausiai populiarī paslauga: „Vilniaus architektūros stiliai“ – 1 kartas.

Edukaciniai užsiėmimai suaugusiems:

- Sutartinių dainavimas „Sutartinių magija“ (su „Promočių giesmės“, vasario 19 d. 20 dalyvių);
- VU Istorijos fakulteto studentų vizitas, pristatant jiems Agentūros veiklą (kovo 13 d. 15 asmenų);
- Vilniaus poetų kūrybos skaitymai Ukrainai paremti (kovo 21 d. 39 asmenys);
- Dr. Juozapo Blažiūno 3 ekskursijos po Agentūros pastatą, gegužės 9 d. 46 dalyviai;
- Ekskursija po Vilniaus senamiestį su karo istoriku Ernestu Kuckailiu ir dr. Juozapu Blažiūnu (gegužės 21 d., 15 dalyvių);
- „Kultūros nakties“ programos kontekste Agentūros kiemelyje vyko edukaciniai užsiėmimai (birželio 13 d. dr. Juozapo Blažiūno paskaita apie Vilniaus budelį; amatų demonstravimai ir kūrybinės dirbtuvės: tinklo Ukrainos kariams pynimas „Žalioji maskuotė“, keramikos užsiėmimai; mini galerijos „Neverk“ pristatymas bei meno kūrinių sąveikos su erdve aptarimas, „Požeminės upės“ edukatorių sutartinių dainavimo edukacija);
- Edukacija „Žolinių belaukiant: žolynų pynimo dirbtuvės“ (su edukatore Gintvile Giedraitiene, rugpjūčio 12 d. 9 asmenys);
- Ekskursija po Basanavičiaus g. šios gatvės gyventojų bendruomenei (jų prašymu) apie vietos ir pastatų istoriją (su dr. Aelita Ambrulevičiūte, rugsėjo 5 d. 14 dalyvių);
- Etninės kultūros specialistų Meistriškumo pamokos (rugsėjo 27 d., 40 dalyvių);
- Dr. Juozapas Blažiūno ekskursija po Bernardinų kapines (spalio 30 d. 28 dalyvių);
- Etnomuzikologų konferencija ir etnomuzikologijos dainavimo mokymai (lapkričio 6 – 7 d. 107 dalyvių);
- Paveldosaugos aktyvistės Rėdos Brandišauskienės filmas „Balta tamsa“ ir diskusija apie visuomenės ir paveldosaugos santykį bei barokinį Misionierių ansamblio atvejį (lapkričio 12 d. 16 dalyvių);
- Ričardo Žičkaus paskaita „Vilniaus tramvajaus istorija“ (lapkričio 14 d. 30 dalyvių);
- Kalėdų laikotarpio lietuvių liaudies dainos (su „Promočių giesmės“, gruodžio 17 d. 25 dalyviai).

- 3 filmų seansai pagal kiną ir aplinkosaugą jungiantį „Sengirės kinas“ projektą („Sugrįžimas“ (rež. David Allen, Didžioji Britanija), „Vertikalūs pinigai“ (rež. Martti Helde, Estija), „Nakties svečiai“ (rež. Michael Gitlin, JAV), 32 dalyviai;
- Stiklo kvartale vyksiančiame stiklo meno ir dizaino festivalyje „Ieškok obuolio“ Agentūra dalyvavo su iniciatyva „Stiklo mainytuvių kiemelis“, kuriuo buvo siekiama neišmesti senų stiklo dirbinių, skatinti bendrystę ir daiktų panaudojimą antrą kartą (Stiklių g. 4 kieme, spalio 11 d.) ir J. Blažiūno paskaita apie stiklą ir akinių istoriją (spalio 10 d.).
- Dr. Juozapo Blažiūno paskaita „Vilniaus prekyba ir pramonė prieš 100 metų“ Vilniaus pramonės, prekybos ir amatų rūmų renginyje, dalyvaujant premjerui, ministrams (gegužės 27 d.).

Agentūros patalpose pirmą kartą surengta Kalėdinė amatų mugė, kurioje pristatyti Vilniaus amatininkų ir kūrybininkų sukurti gaminiai. Pristatyta šiaudinių sodų rišimo tradicija, įtraukta į UNESCO nematerialaus kultūros paveldo sąrašą, keramikos gaminiai, pintos juostos, odininkystės meistrystė, demonstruotos audimo technikos (gruodžio 6-7 d.). Mugės dalyviams buvo pasiūlyta gaminius įsigyti. Mugė buvo pristatyta TV reportaže, nuoroda:

<https://www.facebook.com/share/v/1BgbwLQ8jd/>

Viso 20 renginių suaugusiems, virš 450 dalyvių, neskaitant mugių, kur dalyvių skaičius nefiksuojamas.

Įgyvendinti 5 papildomą finansavimą gavę projektai:

1) Aplinkosauginio švietimo projektas „**Vilniaus senamiestis – žaliosios sostinės DNR**“, finansuotas iš Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus Aplinkosauginio švietimo programos, vyko balandžio - lapkričio mėnesiais. Projekto tikslas – atskleisti, kaip Vilniaus užstatymo ryšys su gamta užkoduotas miesto „genuose“ jo paveldo kloduose, supažindinti sostinės gyventojus su miesto gamtinės aplinkos istorija ir šiandiena, jo geomorfologija ir biologine įvairove, vienuolynų sodų paveldu, gamtos ir žmogaus sąveika miesto istoriniame branduolyje ir už jo ribų; tokiu būdu padidinti vilniečių ekologinį sąmoningumą ir aplinkosauginį išprusimą, atsakingą požiūrį į miesto gamtinį ir kultūrinį paveldą bei skatinti juos įsitraukti į miesto gamtinės aplinkos tvarkymą ir saugojimą. 1) suorganizuoti 5 edukaciniai užsiėmimai: geologo, dr. Jono Šečkaus „Vilniaus geologinė struktūra – miesto pamatas“, arboristo Algio Davenio „Žalioji Vilniaus istorinio centro raida“, Jurgos Silvijos Večerskytės „Istoriniai Vilniaus parkai ir sodai: vakar ir šiandien“, architektės-urbanistės, Vilnius Tech prof., dr. Dalios Dijokienės „Vilniaus istorinio branduolio tapatumas: gamtos ir žmogaus sąveika“, gamtininko Žymanto Morkvėno „Bioįvairovė mieste: nauda ir saugojimo priemonės“; 2) suorganizuotas 1 seminaras: ornitologo Mariaus Čepulio „Vilniaus gyvūnija ir jos ekosistema“; 3) suorganizuotos 2 ekskursijos: geologo, dr. Jono Šečkaus „Vilniaus senamiestis geologo akimis“, architektės-urbanistės, Vilnius Tech prof., dr. Dalios Dijokienės „Vilniaus panorama: kur susitinka gamta ir pastatai“; 4) atlikta auditorijos analizė:

vykdyta dalyvių apklausa (klausimai parinkti ir formuluojami konsultuojant partneriui – Baltijos aplinkos forumui, taip pat – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyriui) atskleidė esamas komunikacijos, Vilniaus gyventojų sąmoningumo ir įtraukties į aplinkos puoselėjimo, priežiūros veiklas. Viso **8** renginiai, **305** dalyviai, tarp jų – gidai, verslininkai, kultūros darbuotojai, moksleiviai, vaikai, senjorai; ataskaitos rengimo dienai peržiūrų youtube kanale: 228.

2) Kartu su Architektūros kokybės vystymo asociacija (AKVA) įgyvendintas projektas - **renginių ciklas „Sakralūs Vilniaus horizontai“**, kurio metu pristatyta svarbi UNESCO Vilniaus istorinio centro vertybė – istorinio miesto daugiakonfesiškumas: Vilniaus religinė įvairovė ir tautinių mažumų istorija per kultūros paveldo objektus mieste, skatinant tarpkultūrinį dialogą bei diskutuojant šiandieninio miesto identiteto tema. Renginių ciklo sumanytoja ir kuratorė Agentūros vyr. specialistė Jurgita Jackevičiūtė-Meškienė.

Kovo 31 - lapkričio 26 d. Įvyko 9-ios paskaitos Agentūros salėje ir 1 ekskursija:

- „Vilniaus sentikių paveldas: neoklasicistinė cerkvė, Užtarėjos ikona ir laisvė“ (pranešėjas: dr. Grigorijus Potašenko);
- „Kur šiandien meldžiasi ortodoksų (stačiatikių) bendruomenė?“ (pranešėjas: kun. dr. Gintaras Jurgis Sungaila);
- „Lietuvos totoriai Vilniuje“ – apie totorių maldos namus, bendruomenės praeitį ir paveldą, mečečių istoriją, totorių materialųjį paveldą. Pranešėjai: Romas ir Motiejus Jakubauskai;
- „Vilniaus vienuolynai: dvasia, žmonės, paveldas“ – pranešėjas: dr. Liudas Jovaiša; „Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčia – išpažinimo tiesos, istorija ir dabartis“ – apie reformatų bažnyčią, jos istoriją ir dabartį Lietuvoje; ypač Vilniuje (pranešėjas: kun. Raimondas Stankevičius);
- „Vilniaus Švč. Trejybės graikų apeigų katalikų bažnyčia ir išlikęs unitų paveldas sostinėje“ (pranešėjas dr. Žygimantas Buržinskas) ir ekskursija po Vilniaus Švč. Trejybės graikų apeigų katalikų bažnyčią (vedė architektas, paveldosaugos specialistas Robertas Zilinskas);
- „Įprasminant Vilniaus Didžiosios sinagogos atmintį“ - skirtas žydų paveldo temai Vilniuje (pranešėja: istorikė, dr. Neringa Latvytė);
- „Liuteronai Vilniuje ir Lietuvoje. Penkių amžių istorija“ (pranešėjas vyskupas Mindaugas Sabutis);
- „Ką simbolizuoja Vilniaus kenesa? Karaimų gyvenamosios erdvės formavimasis Vilniuje XX a.“ (pranešėja: istorikė doc. dr. Dovilė Troskovaitė).

Iš viso **10** renginių, **257** dalyviai.

Rugsėjo 18-26 d. Europos paveldo dienų (toliau – EPD) tema „Architektūrinis paveldas: langas į praeitį, durys į ateitį“ renginių įgyvendinimui gautas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros

ministerijos finansavimas 2-iems projektams „**Vilniaus šventovės: žvilgsnis vidun**“ ir „**Istorinės Vilniaus senamiesčio mūro sienos slepia senuosius miesto amatus**“.

3) EPD projekto „**Vilniaus šventovės: žvilgsnis vidun**“ metu atkreipėme dėmesį į religinių bendruomenių įvairovę, pakvietėme pažinti jų konfesijas ir architektūrinį paveldą, religines praktikas ir simboliką. Įvyko 5-ios pažintinės ekskursijos: susipažinome su Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčia, pranciškonų vienuolynu su Vilniaus Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia, Evangelikų reformatų bažnyčia, sentikių šventove – Švč. Dievo Motinos Užtarėjos cerkve, keliavome Senamiesčio Sinagogų keliu. Dalyvavo 153 žmonės. Parengtas trumpas skaitmeninis leidinys (PDF, sudarytoja Jurgita Jackevičiūtė-Meškienė, dizainerė Kotryna Juzukonytė), pristatantis aplankytus objektus, jų istorinę ir sakralinę reikšmę. Leidinys yra prieinamas Agentūros svetainėje: <https://www.vsaa.lt/vsaa-leidiniai-ir-parodos/>

4) EPD projekto „**Istorinės Vilniaus senamiesčio mūro sienos slepia senuosius miesto amatus**“ metu surengti 2 pažintiniai renginiai po Bernardinų istorinį-architektūrinį ansamblį. Pristatyti kilnojamojo ir nekilnojamojo paveldo restauravimo ir tvarkybos darbai (virš 40 žmonių). Vilniečiai taip pat buvo kviečiami į Vilniaus amatų programos dalyvių galerijas-dirbtuves senamiestyje. Amatų meistrai pristatė patalpų restauravimą ir pritaikymą kultūrinėms reikmėms. Susitikimai vyko Juvelyrikos mokykloje „Vilnensis“, G. Rūko Styginių instrumentų ir strykų dirbtuvėje, VšĮ „Vilniaus puodžių ceche“, UAB „Baltijos gintaro meno centre, UAB „Sauluva“ galerijoje. Iš viso įvyko 7 renginiai (5 amatininkų dirbtuvėse), dalyvavo virš 80 žmonių.

Viso įvyko **12** EPD renginių, kurių metu dalyvavo **233** žmonės.

5) Architektūros kokybės vystymo asociacija kartu su Agentūra įgyvendino projektą - **paskaitų ciklą „Paveldas pokyčių laikais: miesto paveldo apsauga ir puoselėjimas besikeičiančiame pasaulyje“**. Partneris – SN Media Group, UAB (žurnalas „Statyba ir architektūra“ bei jo portalas sa.lt), kuris dalinasi viešinimo informacija, publikavo parengtus straipsnius. Gegužės 20 d., birželio 5 ir 19 d., lapkričio 10 ir 21 d. Agentūros salėje vyko 5-ios paskaitos apie kultūros paveldo puoselėjimą ir gyventojų įsitraukimą, analizuojantį, kaip praeitis gali formuoti ir praturtinti mūsų ateitį, kviečiant išvysti kultūros paveldo objektus specialistų akimis:

- „Paveldo apsaugos pagrindai: Lietuvos ir Didžiosios Britanijos paveldo priežiūros politika“ (lekt. kultūros paveldo apsaugos specialistė Sigita Bugenienė);
- paskaita-seminaras „Vietinės medžiagos ir technologijos“ (lekt. architektė, paveldosaugos specialistė, dr. Rasa Bertašiūtė ir Saulius Sakalas);
- „Įvairios gyventojų įtraukties formos: piliečių asamblėja“ (lekt. vietokūros specialistė Beatričė Umbrasaitė);
- „Ekonominė paveldosaugos nauda“ (lekt.: kultūros paveldo apsaugos specialistė Rugilė Puodžiūnienė ir Ekonominių tyrimų centro vadovė Rasa Morkūnaitė);

- „Praeities ir dabarties dermė: nauji pastatai istoriniame kontekste“ (lekt. architektūros istorikas, dr. Vaidas Petrusis).

Renginius moderavo Agentūros vyr. specialistės A. Štelbienė ir J. Raugalienė. 5 renginiai, tiesiogiai dalyvavo 159 dalyviai (dvi paskaitos buvo įrašytos, jos prieinamos youtube kanale, peržiūrų skaičius nuolat auga).

Įsitraukta į respublikinę Suaugusiųjų švietimo savaitės programą kviečiant dalyvauti Agentūros siūlomose veiklose suaugusiems – ekskursiją po Vilniaus choralinę sinagogą, pasakojimą apie Vilniaus kenesą ir Vilniaus geto bibliotekos likimą. Gauta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos padėka už Suaugusiųjų mokymosi savaitės „Mokymosi sodai“ veiklų koordinavimą ir suaugusiųjų besimokančiųjų bendruomenės stiprinimą.

Parengtos paraiškos dėl papildomo finansavimo visuomenės informavimui ir ugdymui

Parengtos 6-ios paraiškos dėl papildomo finansavimo visuomenės informavimui ir ugdymui. Gautas finansavimas ir įgyvendinti trys projektai: du pagal pateiktas paraiškas iš Kultūros paveldo departamento (abu skirti Europos paveldo dienų renginiams) ir Aplinkosauginio švietimo projektas „Vilniaus senamiestis – žaliosios sostinės DNR“ finansuotas iš Vilniaus miesto savivaldybės. Dar 2 projektai įgyvendinti kartu su Architektūros kokybės vystymo asociacija (AKVA).

Gautas Lietuvos kultūros tarybos finansavimas Kvalifikacijos tobulinimo mokymų programai „Kultūros paveldo išsaugojimas ekstremalių situacijų metu“ (įgyvendinimas planuojamas 2026 m.). Pateikta paraiška „Tarptautinė konferencija „Kultūros paveldo apsauga karo ir krizinių situacijų atveju“ Kultūros ministerijai, dėl renginio įtraukimo į Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2027 m. renginių kalendorių. Atsakymas bus 2026 m.

Pateikta paraiška Lietuvos kultūros tarybai projektui „Kuriame atmintį kartu: Vilniaus bendruomenių patirtys ir kūrybinės interpretacijos“ Lietuvos kultūros tarybai (finansavimas neskirtas).

Rodikliai: Edukacinių, ugdomųjų renginių įvyko 80 (įgyvendinti 5 projektai). Viso buvo virš 2000 dalyvių.

ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Pagal 4.4.2.1 Priemonę: Kelti savivaldybės Kultūros skyriaus darbuotojų bei savivaldybės įstaigų darbuotojų kvalifikaciją.

Rodikliai: Įstaigos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas 10

Aktyviai kvalifikaciją kėlė Jurgita Jackeivičiūtė-Meškienė. Ji gavo 11 kvalifikacijos kėlimo pažymėjimų, dalyvaudama konferencijoje „Miesto paveldas. Medinės erdvės“ (4 val.), 7-iose kvalifikacijos tobulinimo kursų kultūros paveldo specialistams „Ekspertai-specialistams“ paskaitose (po 4 val.), seminare „Atminties kelias: romų istorijos pažinimas ir mokymas mokykloje“

(15 val.), konferencijoje „Vilnius-augančio žmogaus miestas: ką reiškia neformaliai mokytis šiandien?“ (6 val.), paskaitoje „Pajautimo menas: kaip suprasti vaikų sensorinius poreikius“ (2 val.). J. Jackevičiūtė-Meškienė gavo Tautinių mažumų departamento prie LRV padėką už ilgametę edukacinę ir projektinę veiklą, nuoseklų žinių perdavimą jaunajai kartai, Lietuvos žydų kultūros ir paveldo aktualizavimą; taip pat Ukrainos graikų apeigų katalikų bažnyčios Šv. Išganytojo Bazilijonų Tėvų provincijos padėką už indėlį projekte „Vyčio sugražinimas bazilijonams“.

Neringa Latvytė gavo 3-is kvalifikacijos kėlimo pažymėjimus už dalyvavimą VšĮ "Inovacijų biuras" organizuojamose dirbtuvėse „Istorijos kūrimas ir menas“ (4 val.) ir praktinėje konferencijoje „Skaitmeninė įtrauktis - mokymosi ir įsidarbinimo galimybė“ (4 val.); VU organizuojamoje mokymo programoje "Įtraukios virtualios mokymo aplinkos kūrimas" (3,5 val.).

Aida Štelbienė gavo 3-is kvalifikacijos kėlimo pažymėjimus už dalyvavimą VšĮ „Inovacijų biuras“ dirbtuvėse „Istorijos kūrimas ir menas“ (4 ak. val.), Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Krašto apsaugos ministerijos mokymuose „Kibernetinė higiena darbe“ (1,5 ak. val.), seminare „Klimato kaita ir kultūros paveldas: teoriniai ir praktiniai mokymai“ (14 val.), kuri organizavo Lietuvos nacionalinė UNESCO komisijos kartu su Šiaurės ministrų tarybos biuru Lietuvoje ir KIC Fixus Mobilis, bendradarbiaujant su Norvegijos Kultūros paveldo direktoratu ir Švedijos Nacionaline paveldo valdyba, taip pat tobulino kvalifikaciją šiuose renginiuose: Vilniaus miesto savivaldybės mokymuose „DVS Avilys“ (1 val.), tarptautinėje konferencijoje „Žalieji dialogai: miesto žaliųjų erdvių valdymas ir praktika“, kurią organizavo Vilniaus miesto savivaldybė (11 val.). Kotryna Juzukonytė dalyvavo konferencijų cikle (3 konferencijos, 6 valandos) „Vertę kurianti komunikacija“, kurių metu su rinkos ekspertais aktyviai ir atvirai dalijamasi efektyvios komunikacijos pavyzdžiais ir patarimais.

Irena Sakalauskienė gavo pažymėjimą už dalyvavimą VšĮ "Inovacijų biuras" organizuojamose dirbtuvėse „Istorijos kūrimas ir menas“ (4 val.).

Kiti darbuotojai dalyvavo:

- Pažintinėje ekskursijoje Prano Gudyno restauravimo centro dirbtuvėse (vasario 25 d. 5 žmonės);
- restauravimo seminare Miesto medinės architektūros muziejuje MMAM (vasario 27 d. 2 žmonės);
- Vilniaus muziejaus parodoje „Vilniaus romų istorijos“ (balandžio 2 d. 5 žmonės);
- Šeduvos žydų istorijos muziejuje „Dingęs štetlas“ (rugsėjo 30 d. 5 žmonės).

Rodikliai: Įstaigos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas: gauta 18 pažymėjimų.

AMATŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Pagal 4.4.6.2. Priemonę: Skatinti kultūrinio turizmo iniciatyvas.

Rodikliai: Vilniaus istorinių amatų ir mugių programos dalyvių finansuotų projektų skaičius 10

Vyko nuolatinis Vilniaus istorinių amatų ir mugių programos dalyvių **programos administravimas**. Amatininkų paraiškos daliniam projektų finansavimui buvo teikiamos iki 2025 m. spalio 4 dienos. Įvyko 3 komisijos posėdžiai dėl Amatų programos įgyvendinimo, konkursinių projektų vertinimo ir patalpų nuomos. Programos dalyviai įgyvendino 11 projektų už 99 tūkst. eurų, prisidėdami 31 626 Eur savo finansiniu indėliu. Vykdytos amatininkų konsultacijos dėl paraiškų rengimo, projektų įgyvendinimo ir ataskaitų parengimo; koordinuojamas amatininkų dalyvavimas miesto renginiuose. Programos dalyviai, nesilaikantys nuomos sutartyse nustatytų reikalavimų, perspėjami žodžiu arba el. paštu. Galerijose-dirbtuvėse atliekami kontroliniai patikrinimai dėl veiklų įgyvendinimo. Organizuotas amatininkų dalyvavimas Europos dailių amatų dienoje. 10-yje amatininkų dirbtuvių suorganizuota 12 nemokamų renginių visuomenei. Birželio 13–15 d. Amatų programos dalyvių dirbtuvėse surengtos Europos Archeologijos dienos, vyko 13 nemokamų renginių (plačiau: skyriuje „Tarptautiniai renginiai ir projektai“), Europos paveldo dienų metu rugsėjo 18-26 d. vilniečiams suorganizuota 7 nemokami renginiai (plačiau: skyriuje „Edukaciniai renginiai ir projektai“).

Parengti ir patvirtinti **2 Vilniaus miesto Tarybos sprendimai** dėl atnaujintos Amatų programos: 1) 2025 06 04 sprendimas Nr. 1-1095 „Dėl Tarybos 2001-12-28 sprendimo Nr. 474 „Dėl Dailių amatų, etnografinių verslų ir mugių programos tvirtinimo“ pakeitimo“ dėl Vilniaus istorinių amatų ir mugių programos tęstinumo ir įgyvendinimo. 2) Tarybos 2025 08 29 d. sprendimas Nr. 1-1301 „Dėl Vilniaus istorinių amatų ir mugių programos dalyvių projektų konkurso organizavimo“, juo patvirtinti programos dalyvių projektų konkurso nuostatai. Amatų programoje dalyvaujančių organizacijų projektų konkurso tikslas – skatinti Programos dalyvius įgyvendinti specialiąsias sąlygas, plėtoti istorinių Amatų tyrimus; teikti miestiečiams kultūrinės paslaugas, garsinančias Vilniaus miesto istoriją ir kultūrą, siejant su UNESCO visuotine išskirtine verte.

Agentūra koordinavo Amatų programos dalyvių **eiseną Kaziuko mugės atidarymo metu**; amatininkai nešė savo amatų vėliavas, pasidabinę šventiniais amatininkų drabužiais. Dalyvavo 22 amatų meistras iš 7 galerijų-dirbtuvių.

Amatų sklaida/fotofiksacija: parengti 46 straipsniai internetui ir *Facebook* amatų tema.

Vasario 25 d. bendradarbiaujant su Trakų švietimo centru **surengta praktinė konferencija** „Vilniaus amatai: istorija, tradicija ir edukacija šiandienai“, skirta šalies pedagogams, kraštotyrininkams, edukatoriams, neformalaus ugdymo pedagogams, pedagogikos studentams, Vilniaus istorijos mylėtojams. Tikslas - pristatyti mokytojams Vilniaus miesto amatininkystės istoriją kaip galimybę praturtinti įprastą ugdymo turinį mokantis Vilniaus senamiesčio amatų dirbtuvėse. Konferencijoje pranešimus skaitė: Profesionalus styginių instrumentų restauratorius ir gamintojas, smuikų ir smičių dirbtuvių įkūrėjas – Gerardas Rūkas „Styginių instrumentų gamyba XVI a. – XVIII a. Vilniaus mieste. Meistrų dinastijos ir jų meistrystės ypatumai“; Audimo

manufaktūros vadovė, tekstilės dizainerė, Gražina Kuzmickienė „Istorija nuo siūlo iki audinio“; Agentūros vyr. specialistė edukaciniams projektams ir komunikacijai Aida Štelbienė „Vilniaus senamiesčio pasaulinės vertės: materialusis ir nematerialusis paveldas“; Grafikos dailininkė, edukatorė, Baltijos gintaro meno centro muziejaus specialistė ir projektų koordinatorė Agnija Koreniukė „Tarp gintaro ir žmogaus: edukacija kaip būdas socialinei integracijai ir įsitraukimui“; Keramikas, krosnių restauratorius, Vilniaus puodžių cecho vienas iš įkūrėjų Dainius Strazdas „Apie puodžių amatą ir paveldą Vilniuje“; Agentūros edukatorė Jurgita Jackevičiūtė-Meškienė „Amatų dirbtuvės kaip edukacinė erdvė: galimybės moksleivių kūrybiškumui ir pažinimui“.

Dalyvavo 55 dalyviai, jiems buvo išduoti kvalifikacijos kėlimo pažymėjimai. Surengtos 4 praktinės veiklos amatininkų dirbtuvėse Vilniaus senamiestyje.

Rodikliai: parengta atnaujinta Vilniaus istorinių amatų ir mugių programa; programos dalyvių ir Savivaldybės lėšomis finansuotų projektų skaičius 11. Kaziuko mugės eisenos, Europos dailių amatų dienų, Europos archeologijos dienų, EPD dienų (amatininkų dalies) organizavimas (buvo parengtas Kultūros paveldo departamentui projektas „Istorinės Vilniaus senamiesčio mūro sienos slepia senuosius miesto amatus“ ir gauta 1505 Eur nemokamiems renginiams organizuoti).

VILNIAUS SENAMIESČIO ATNAUJINIMO AGENTŪROS UŽDIRBAMOS LĖŠOS

Uždavinys: Parengti ir įgyvendinti priemones lėšų uždirbimui.

Rodikliai: 2025 m. uždirbta apie 3 000 EUR.

Įgyvendintos edukacinės „Kultūros paso“ veiklos ir ekskursijos. Uždirbta 2 124 Eur.

Už renginių organizavimą uždirbta 2675 Eur.

Už perdirbimui atiduotą įrangą uždirbta 20,40 Eur

Vykdyta projektinė veikla. Iš Kultūros paveldo departamento 2-iems projektams gauta 4 205 eurai, Iš Lietuvos kultūros tarybos – 11 600 eurų, iš Vilniaus miesto savivaldybės 6 600 eurų (viso 22 405 eurai).

Rodikliai: 2025 m. uždirbta 4 819,40 Eur (+ gauta projektams 22 405 Eur).

AGENTŪROS NAUDOJAMO PASTATO STIKLIŲ G. 4 PRIEŽIŪRA

Paskutinis pastato remontas atliktas 1999 m. (Agentūros veiklos pradžioje), po to per visą 25-ių metų laikotarpį lėšų jo remontui nebuvo skiriama; pastatas labai nusidėvėjo.

2025 m. pasinaudojus Vilniaus paveldotvarkos programos finansine parama pakeista dalis Agentūros medinių langų – 9 vnt.

2025 m., naudojant tik Agentūros vidinius išteklius, atlikti šie pastato tvarkymo darbai:

- sutvarkytas kabinete Nr. 101 apsilupusi siena ir atidengta sieninė tapyba;
- pirmo aukšto salės (Nr. 100) vietomis apsilupinęjusios sienos sutvarkytos ir nudažytos;
- sutvarkytos (dalinai) pirmo aukšto koridoriaus ir laiptinės apsilupusios sienos;
- sutvarkytas apgriuvęs pirmo aukšto koridorius;

- pakeisti nusidėvėję visų patalpų ventiliatoriai;
- atlikta gesintuvų patikra, sumontuoti dūmų detektoriai;
- tvarkyta keletą kartų užsikimšusi santechnika, pakeistas antro aukšto WC lašantis įvadinis klozeto kranas;
- tvarkant kabinetą Nr. 101 ir kitas patalpas į popieriaus konteinerį išnešta keli šimtai kg. makulatūros.